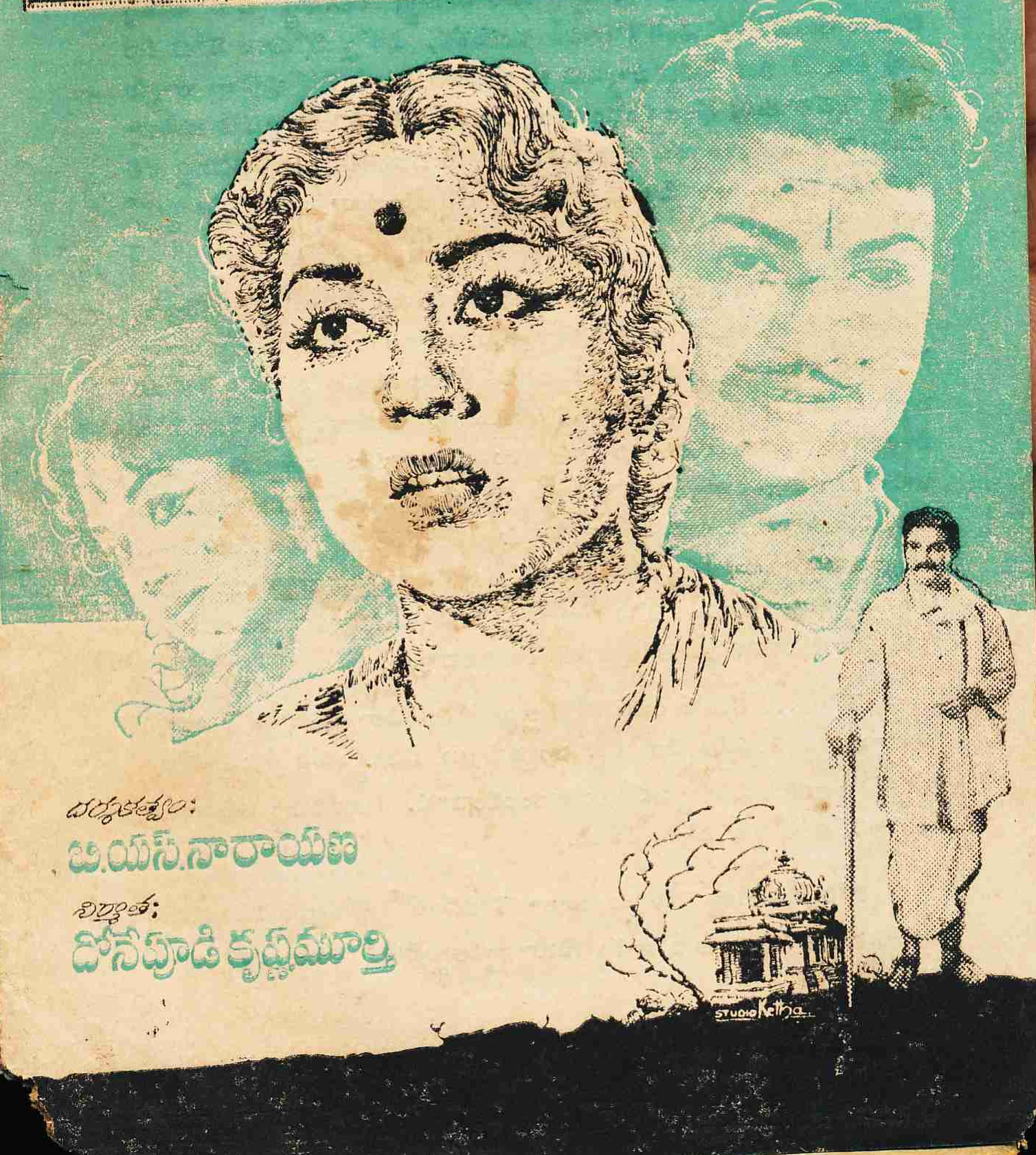
గోకుల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి

శ్రీ తిరుపతమ్మ కథ

దర్శకత్వం:

బి.యస్.నారాయణ

నిర్మాత:

దోనెపూడి కృష్ణమూర్తి

కథా సంగ్రహం

తిరుపతి నిదర్శనాలలోకెల్లా తిరుగులేని నిదర్శనం శ్రీ తిరుపతమ్మ కథ. తెలుగునాట 200 సంవత్సరాల క్రితంనాటి గాథ.

గోపినేనిపాలెంలో కొల్లా శివరామయ్యా, రంగమ్మ అనే ఆదర్శ దంపతు లుండేవారు. ఎంతకాలానికీ సంతులేక, ఎన్నో నోములు నోచి చివరకు తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామిని ఆశ్రయించారు. ఏ బిడ్డ పుట్టినా స్వామి పేరే పెడతామని, ధ్వజస్తంభం వేయిస్తామనీ, పెళ్ళి కొండమీదనే జరిపిస్తామనీ మ్రొక్కుకున్నారు. వేంకటేశ్వరస్వామి దయతలిచాడు. ఆడపిల్ల కలిగింది. తిరుపతమ్మ అని పేరు పెట్టారు. ఆ తల్లి పూజలూ పుణ్యకార్యాల్తో పెరిగి పెద్దదయింది.

పదహారేళ్ళ ప్రాయాన ఒకనాడు తిరుపతమ్మ వీధిలో గొబ్బెమ్మల్ని పెడుతూంది. ఎక్కడో పెళ్ళిచూపులకు పోయి ఆ దారినే వస్తూన్న గోపయ్య తిరుపతమ్మను చూచాడు. ఇంటికి పోయి ఆ పిల్లనే పెళ్ళాడతానని పట్టుబట్టాడు. ఆ పిల్ల ఎవరోకాదు. గోపయ్యకు సయాన మేనత్తకూతురు. పాతపగలు పురస్కరించుకొని తల్లి వెంకమ్మ, వదిన చంద్రమ్మ వల్లగాదంటే వల్లగాదన్నారు. కాని తమ్ముడు మంకుపట్టు కాదనలేక మొదట మనిషిని పంపాడు. చివరకు తానే వెళ్ళి తిరుపతిలో పెళ్ళి జరిగేటట్టు ఒప్పించుకొచ్చాడు. తల్లి, వదినలు పెళ్ళి తిరుపతిలో జరగడానికి వల్లగాదని అడ్డుపెట్టి ఆపజూపాడు. కాని మల్లయ్యా వాళ్ళనే ఒప్పించి యింటిదగ్గరే పెళ్ళి చేసి తిరుపతమ్మని కాపురానికి తీసుకవచ్చారు.

కాని ... తమకు యిష్టంలేనిపిల్లను తెచ్చి ఎలా సంసారం చేస్తాడో చూస్తామని పంతంపట్టిన వెంకమ్మ, చంద్రమ్మలు పనిగట్టుకుని తిరుపతమ్మను భర్తతో కలవకుండ అన్నిపద్ధతులు అవలంబించారు. తిరుపతమ్మ అతి మంచితనం ఆమెను భర్తకు దూరం చేసింది.

కోరి చేసుకున్న పెళ్ళాం యిలా కావడంతో గోపయ్య విసిగి విరక్తుడయ్యాడు. జోగులు అనే వాళ్ళ గుమాస్తా అల్లుడితో కలిసి పక్కవూరు

తిరునాళ్ళకు పోయారు. అక్కడ దేవాలయంలో నృత్యం చేసిన పద్మ గోపయ్యను చూచి వలచింది. వెంటబడి వలపించి తనతో తీసుక వెళ్ళింది.

గోపయ్యకి యిప్పుడు పద్మయిల్లే లోకం. ఆమె పుట్టినరోజు పండుగకని భార్య కాసుల పేరు దొంగిలించాడు. పాదాల చెంత యింత చోటిస్తే చాలునని కాళ్ళబడ్డ భార్యని త్రోసివేశాడు. ఇల్లాలి కంటినీరు ఇంటికి చేటని అడ్డువచ్చిన అన్నను నిర్లక్ష్యంచేసి వెళ్ళిపోయాడు.

తీరా ఆ పండుగనాడు పద్మకు బహుమతి ఇచ్చే సమయానికి కాసుల పేరు లేదు. ఎప్పటినుంచో పద్మకోసం కాచుకకూర్చొని, పద్మతల్లిని మంచి చేసుకున్న రాజా, ఆతని అనుచరులు ఆ నగ దొంగిలించారు. అవమానించారు. గోపయ్య యిలాంటి కాసుల పేర్లు వందలు, వేలు తెస్తానని పందెంకట్టి మరీ వెళ్ళాడు.

కాని - అప్పటికే అందినచోట్లల్లా అప్పులు తెస్తున్నాడని తెలిసిన అన్న మల్లయ్య గోపయ్యకు ఎక్కడా దమ్మిడీ పుట్టకుండా కట్టడిచేశాడు. తిరుపతమ్మ సంసారాన్నెలానిలబెట్టడమా అని సతమత మవుతున్నాడు.

తిరుపతమ్మ తల్లిదండ్రులు మొక్కుబడిప్రకారం తిరుపతి కొండ మీద పెళ్ళి చేయకపోతిమే అన్న అనుమానంతో అల్లుణ్ణీ కూతుర్నీ కొండకు తీసుకొనిపోవాలని వచ్చారు. కూతురు పడే బాధలు విన్నారు. కళ్ళారా చూచారు. చివరకు తిరుపతమ్మను తమతో రమ్మన్నారు. కాని ఆ తల్లి భర్తే దైవం, యీ యిల్లే దేవాలయం. ఇల్లుకదలి రానన్నది. తిరుపతమ్మ తండ్రి శివరామయ్య కడుపుతీపికొద్దీ మల్లయ్యను నానామాటలూ అని పోయాడు.

మల్లయ్య ఎలాగైనా తమ్ముణ్ణి తిప్పి తీసుకొనిరావాలని అంతస్థులూ, పరువు, మర్యాదలూ అన్నీ మరచి తానే స్వయంగా పద్మయింటికి వెళ్ళాడు. మరదలికి పతిభిక్ష పెట్టమని బ్రతిమాలాడు. ఆస్తి సర్వం యిస్తానని ఆశ చూపాడు. మరో పెళ్ళి చేస్తానన్నాడు. పద్మ తాను గోపయ్యని ప్రేమించానన్నది. ఆ పెళ్ళి మీ మరదలికే చేసుకోమన్నది.

మల్లయ్య యేం చేశాడు?

తిరుపతమ్మ తెలుగువారి దేవతగా ఎలా అవతరించింది?

పాటలు.

రచన :- బొల్లిముంత.

పాడినది :- పి. లీల.

తిరుపతమ్మ :—

శ్రీ వేంకటేశా దయాసాగరా!

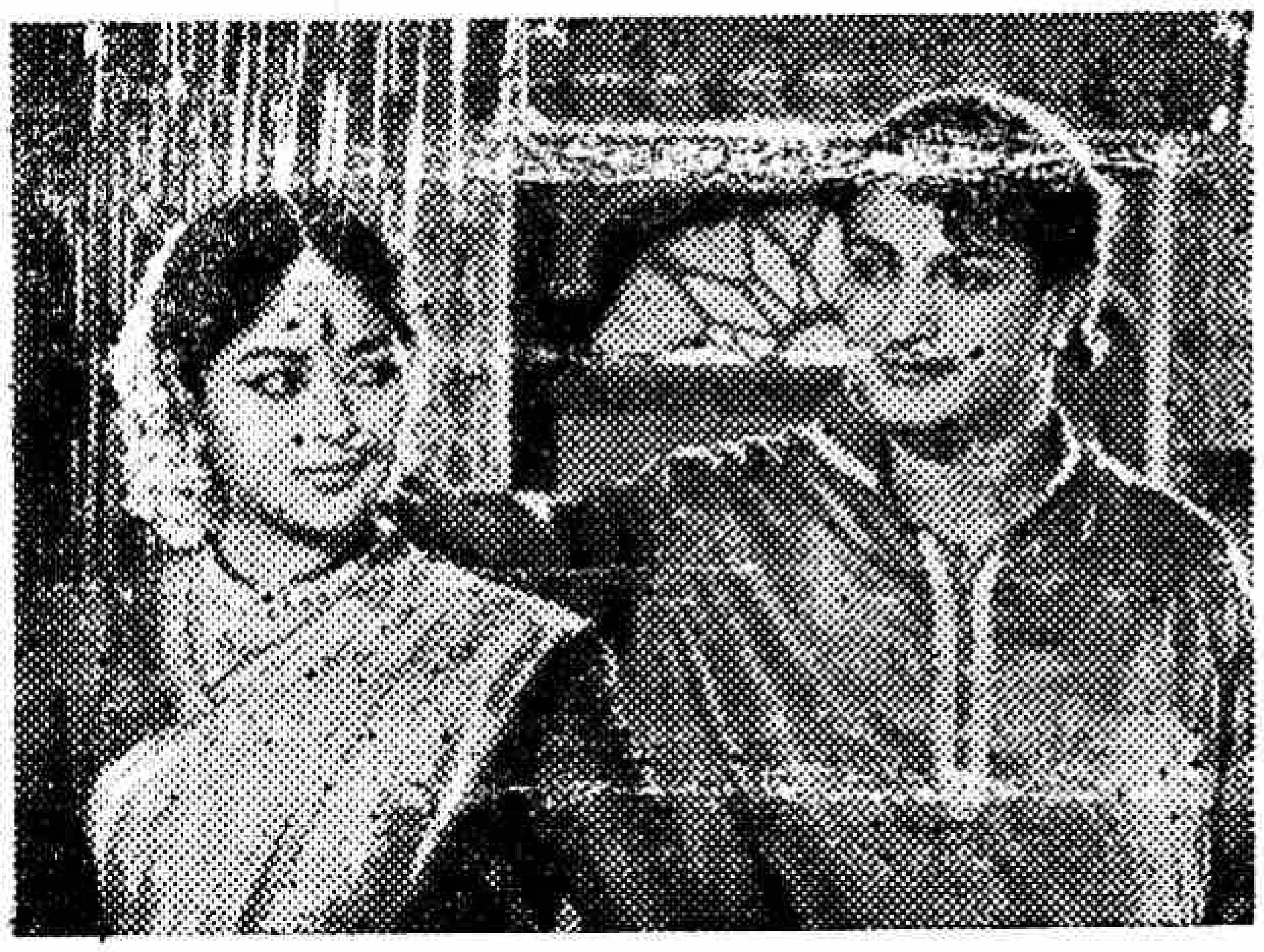
ఎక్కడో దూరాన ఏడుకొండలమీద
ఎక్కికూర్చొని ప్రజల మ్రొక్కులందేవాడ
ఇక్కడే మాయింట వెలసినావయ్యా
మా హృదయపీఠాన నిలచినావయ్యా ॥శ్రీ వేంకటేశా॥

మనసె తిరుపతి కొండ మాకు నీవే అండ
కనులలో నీపాదకమలాలు నిండ
నిన్ను భావించేము నిన్ను కొలిచేము
ఆదుకో రమ్మని నిన్ను పిలిచేము ॥శ్రీ వేంకటేశా॥

దేవతల కందరకు దేవుడవు నీవు
తలచినంతనె కనుల మెదలుతుంటావు
పిలచినంతనె బదులు పలుకుతుంటావు
నన్ను నీ దాసిగా భావించవయ్యా ॥శ్రీ వేంకటేశా॥

రచన :- సి. నారాయణరెడ్డి.

పాడినది :- ఘంటసాల.

గోపయ్య :—

పూవై విరిసిన పున్నమివేళా
బిడియము నీకేలా బేలా
॥పూవై॥

చల్లని గాలులు సందడి చేసె
తొలితొలి వలపులు తొందరచేసె
జలతారంచుల మేలి ముసుగులో
తలను వాల్తువేలా బేలా ॥పూవై॥

మొదట మూగినవి మొలకనవ్వులు
పిదప సాగినవి బెదరు చూపులు
తెలిసెనులే నీ తలపులేమిటో
తొలగిపోదువేలా బేలా ॥పూవై॥

తియ్యని వలపుల పాయసమాని
మాయని మమతల ఊయలలూగి
ఇరువురమొకటై పరవశింపగా
ఇంకా జాగేలా బేలా ॥పూవై॥

రచన:- శివరామయ్య.

పాడినవి:- పి. జి. కృష్ణవేణి (జిక్కి)
అండ్
పిఠాపురం

జోగులు:- చిలుకలంచుల చీరదానా నాచెంత చేరవే చిన్నదానా

కాముడు:- పలుకరించకోయ్ కొంటోడా నా పరువుతీయకోయ్ పడుచోడా

జోగులు:- వయసు పొంగెడి వన్నెలాడి - ఇక
భయమదేలనే నాజోడి.

కాముడు:- హద్దెమీరుచు అడుగు వేయకోయ్
సద్దుచేయుచు సరస మాడకోయ్.

జోగులు:- కనికరించవే కయ్యమాడక
మనసు నీయవే మాటలాడక. ||చిలుకలంచుల||

కాముడు:- అల్లరి చేసె పిల్లడ వినవోయ్
వియ్యమంటివా కయ్యం ముదురోయ్.

జోగులు:- కయ్యం గానిది వియ్యం లేదే
నువు సయ్యంటే మరి చిక్కే లేదు.

కాముడు:- సమ్మతించని అయ్యా వింటేను
మొదటి కొచ్చునోయ్ మోసమే యిక. ||చిలుకలంచుల||

రచన :- దాశరధి.

పాడినది :- పి. లీల.

పద్మ :—

కాగిలె కైలాసమూ సామి
రావోయి నాకోసమూ ||కాగిలె||

కనపడి నన్నింక కాపాడవోయి
మదిలోన నటియించు నటరాజవోయి ||కా||

వాకిట మల్లెలు చల్లితినోయి
వలపుల పందిళ్ళు వేసితినోయి
పానుపు మదిలోన పరచితినోయి
తనువెల్ల పులకింప పవళించరావోయి || కాగిలె ||

సొగసగు నీ చూపు సోకెనో లేదో
విరిసెను మందార కుసుమాలు నాలో
మరచితి నిను గాంచి నా మేను నే నే
కరుణించి మురిపించి కరగించవోయి || కాగిలె ||

రచన :- చిరంజీవి.

పాడినది :- పి. సుశీల.

పద్మ :- తియ్యని విరాళికి నీ చెలి నివాళిరా
దాచుకున్నాను నీ రూపు నా మనసులో
వేచియున్నాను యిన్నాళ్ళు నీకోసమే.
కన్నులకైపు తీరని వలపు
నీదనుకో కాదనకు రావేర || తియ్యాని !

రచన:- సి. నారాయణరెడ్డి

పాడినది:- ఘంటసాల, పి. సుశీల

గో॥ :-ఈ చిరునవ్వులలో పూచిన పువ్వులలో
ఓ చెలియా నావలపే విరిసినదే-విరిసినదే

పద్మ:-నవ్వులు వీడునులే పువ్వులు వాడునులే
నీవలపే నామదిలో నిలుచునులే-నిలుచునులే

గోపయ్య:- కులుకుతున్న బంగారపు బొమ్మవే - వగలు
చిలుకుతున్న సింగారపు రెమ్మవే

పద్మ:- బొమ్మను గావించి రెమ్మగ నను వంచి
సాగించే నాటకాలు చాలునులే - చాలునులే ॥ఈ చిరు॥

గోపయ్య:- నిన్నె నమ్ముకున్నా నిటుచూడు - నీ
వన్నెలూరు కన్నెవయసు తోడు

పద్మ:- గారడిమాటలతో - తీరనిబాసలతో
దోరవయసు దోచుకునే దొంగవులే-దొరవేలే. ॥ఈ చిరు॥

రచన :- సి. నారాయణరెడ్డి
పాడినది :- పి. లీల

తిరుపతమ్మ :—

పూవై విరిసిన పున్నమివేళా
నా కనులందే చీకటులేలా ॥ పూవై ॥

చల్లని గాలుల సందడి యేదీ
తొలి తొలి వలపుల తొందర ఏదీ
ముసుగు తీసి నా మోము నిమిరిన
మోహన రూపము ఏదీ ॥ పూవై ॥

చిగురు మనసులో సెగలు రేగెనా
మిసిమి కలలలో ఇసుక రాలెనా
జీవితమంతా అపనిందలతో
చివికి పోవులేనా ... ...

రచన:- శివరామయ్య

పాడినది:- మాధవపెద్ది & కె. రాణి

స్త్రీ :- పో పోర మావయ్యా పోకిరి మావయ్యా
ఓరసూపు సాలించరా ఓ వన్నెకాడ
ఒంటరిగా వుండనీయరా

పురుషుడు:- పోలేనే సినదానా పోగులసెవిదానా
ఒంటరిగా నిను సూస్తేను, ఓ వన్నెలాడి
ఒల్లంతా జల్లుమంటదే ॥ పోపోర ॥

స్త్రీ :- ఇరుగు పొరుగు కంటబడితే యిరుకేర కొంటోడా
సరసమాడ సాహసము సేయకురా సిన్నోడ
మొండితనం సాగదు పోరా ఓ మోసగాడ
అండగ నే నుండనులేర ॥పోలేనే॥

పురుషుడు :- నిండు చందమామ ముందు నిన్నుడిసీ కన్నెదాన
ఉండలేనె యింక నేను దొండపండు పెదవిదానా
ఊరిబైట నిలిసుందునే వయ్యారిజాణ
మారుమాటలాడకరావే ॥పోపోర॥

స్త్రీ :- మొక్కజొన్నగింజలున్న సక్కనైన సీరొక్కటి
ఛక్కుమనే తుక్కుపుడక సుక్కలంచు రయికొక్కటి
నిక్కముగా పట్టుకవస్తే - ఓనీటుగాడ
నీ పక్కన నేనుందురా

పురుషుడు :- కోరికలు తీరును నేడే, ఓ సిన్నదాన
ఒక్కటయి పోదమురావే.

రచన :- శివరామయ్యా.

పాడినది :- పి. జి. కృష్ణవేణి (జిక్కి)
అండ్
పిఠాపురం.

జోగులు :- ఆడాములే నాటకం ఓ పిల్లా చేశాములే బూటకం
పేచీకోరు మీ అయ్యకు పెట్టాం పితలాటకం
పిల్లో గుసగుస లింకేల మనకు || ఆడాము ||

కాముడు :- నీతోనె ఉంటానులే ఓ బావా నీ మాటె వింటానులే
పొలములోని మంచెమీద కలసిమెలసి ఊసులాడ
మురిసీ మరిమరి నీ మోము చూడ || నీతోనె ||

జోగులు :- పట్టపగలె వెన్నెలలు కురిసెనే ఓ పిల్లా
చుక్కలన్ని నిన్నుచూచి ఫక్కునని నవ్వె పిల్ల

కాముడు :- పిల్లగాలి గిలిగింతలు పెట్టెను నేనేమి చేతు
ఈడైన బావా ఈనాడే ఈడేరె నా ఆశలూ || ఆడాము ||

కాముడు :- నోచినట్టి నోములన్ని నేడే ఫలియించెనోయి
కోరుకున్న బావతోడ కొంగుముళ్ళు కట్టుకోగ

జోగులు :- అందరాని మానిపండు అందెను నా కీనాడు
అందాలబాలా నాలోని మోహాలు తీరగ || నీతోనె ||

జోగులు :- చందమామలో వున్నది చల్లనైన పానకము
అందులోనె వున్నది పదుచోళ్ళకు పూనకము

కాముడు :- అంది తెచ్చిపెట్టమని అడుగుదా మనుకుంటే
నువు తలపు కొస్తేనే సిగ్గేస్తది నీ పిలుపు వింటేనే నవ్వొస్తది

జోగులు అండ్ కాముడు :-
జోడుగ ఉందాములే సుఖంగా జోడుగ ఉందాములే
ఆలుమగల మయ్యాక మోమాట మెందులకు
పిల్లో గుసగుస లింకేల మనకు జోడుగ ఉందాములే.

నటీనటులు

N. T. రామారావు - క్రిష్ణకుమారి

రాజసులోచన (గెస్టు)

గుమ్మడి
రమణారెడ్డి
కుటుంబరావు
సత్యనారాయణ
వై. వి. రాజు
మిక్కిలినేని
రామకోటి
S. R. వాలి
వంగర

సూర్యకాంతం
హేమలత
బాలసరస్వతి
ఛాయాదేవి
రమాదేవి
జయలక్ష్మి
సుజాత

ఆంధ్ర జిల్లాలకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

శ్రీ కృష్ణా పిక్చర్స్

గాంధీనగరం :: విజయవాడ-3.

శ్రీ ధర్మారావు శివరామయ్య గారికి

సాంకేతిక నిపుణులు

మాటలు	:-	బొల్లిముంత
పాటలు	:-	సి. నారాయణ రెడ్డి - దాశరథి - చిరంజీవి బొల్లిముంత - శివరామయ్య
ఛాయ	:-	కె. రామచంద్ర
సంగీతం	:-	పామర్తి
కళ	:-	కుదరవల్లి నాగేశ్వరరావు
సౌండు	:-	ఫ్రాన్సిస్ ఎ. స్వామి
సాంగ్ రికార్డింగ్ & రీ రికార్డింగ్	}	యం. డి. వాల్కే
ఎడిటింగు	:-	జి. డి. జోషి - వి. అంకిరెడ్డి
నృత్య దర్శకులు	:-	యు. జె. శర్మ - వేణుగోపాల్
స్టిల్స్	:-	పి. యస్. మూర్తి
మేకప్	:-	పీతాంబరం - వీర్రాజు - మాధవయ్య భద్రయ్య
దుస్తులు	:-	బి. నారాయణరావు M. V. V. సత్యనారాయణ
స్టూడియో	:-	ఫిలిం సెంటర్
ప్రాసెసింగు	:-	బాల్. జి. సింధే & ఈశ్వరసింగు
సెట్టింగ్సు	:-	యల్. పెరుమాళ్ రాజు
పెయింటింగ్సు	:-	వి. రామలింగం
చీఫ్ ఎలక్ట్రిషియన్	:-	వి. రామచంద్రన్
స్టంటు	:-	సాంబశివరావు & పార్టీ

సహాయకులు

దర్శకత్వం	:-	ఆర్. శ్రీనివాసరావు - టి. ధనకోటేశ్వరరావు
కెమరా	:-	గోపీనాథ్
సౌండు	:-	రాజన్ - బంగారు
మేకప్	:-	శ్రీనివాసులు
సంగీతం	:-	చిత్తూరు సుబ్రహ్మణ్యం
దుస్తులు	:-	యం. సుబ్బారావు - మురగన్

ప్రీమియర్ ప్రింటర్స్, విజయవాడ-2, ఫోన్ నెం : 2306